

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους
Διεύθυνση Σχεδιασμού και Υποστήριξης
Τμήμα Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών

Ταχ. Δ/νση : Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης
Ταχ. Κώδικας : 18233
Πληροφορίες : Σταυρούλα Μανωλάκου
Τηλέφωνο : 213-2125648
Email : s.manolakou@keyd.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Χαρ. Τρικούπη 6-10
10679 Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 1235/13.11.2024 Ερώτηση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου».

ΣΧΕΤΙΚΟ: Το υπ' αρ. 170067/15.11.2024 έγγραφο.

Σε απάντηση της εν θέματι Ερώτησης του βουλευτή, κ. Ζεϊμπεκ Χουσεΐν, με θέμα «Η κωλυσιεργία της Κυβέρνησης υπονομεύει τη βιωσιμότητα της κτηνοτροφίας», για τα ζητήματα που τίθενται σε αυτές στο μέτρο που αυτά εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του και σε συνεργασία όπου προβλέπεται με άλλα Υπουργεία, έχει ήδη προβεί σε στοχευμένες ενέργειες και πλήθος μέτρων ανακούφισης και διευκόλυνσης των δανειοληπτών, με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος του ιδιωτικού χρέους.

Ειδικότερα, επί του ζητήματος που τίγεται στο ερώτημα 3 της εν θέματι Ερώτησης και αφορά στην προστασία των κτηνοτροφικών μονάδων και των οικιών των κτηνοτρόφων από πλειστηριασμούς, επισημαίνονται τα κάτωθι:

Για να αντιμετωπισθεί το μείζονος σημασίας ζήτημα της αστικής και εμπορικής αφερεγγυότητας, το οποίο καλούνται να αντιμετωπίσουν και να διαχειριστούν όλοι οι Έλληνες πολίτες τα τελευταία χρόνια, περιλαμβανομένων των συμπολιτών μας που ασχολούνται με κτηνοτροφία, η Πολιτεία ανέλαβε και συνεχίζει να αναλαμβάνει σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, θεσπίζοντας, αφενός μόνιμα εργαλεία διευθέτησης του ιδιωτικού χρέους εναρμονισμένα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως το Ν. 4738/2020 «Νέο Θεσμικό Πλαίσιο Ρύθμισης Χρεών, Πτώχευσης και

Απαλλαγής Φυσικών και Νομικών Προσώπων από τα Χρέη– 2η Ευκαιρία, όπως παρατίθεται υπό Β, τον Κώδικα Δεοντολογίας Ν. 4224/2013, όπως παρατίθεται υπό Γ, αφετέρου Προγράμματα ενίσχυσης και υποστήριξης πληττόμενων δανειοληπτών ή πολιτών, οι οποίοι έχουν περιέλθει σε συνθήκες ευαλωτότητας (λ.χ. Νόμος 4916/2022 άρθρα 13 επ. «Ενδιάμεσο Πρόγραμμα Κρατικής Στήριξης Πρώτης Κατοικίας Ευάλωτων Νοικοκυριών»). Δεν θα πρέπει να παραβλέπεται ότι ήδη με το ν.4605/2019 έχουν ρυθμιστεί δάνεια αγροτών - και ειδικότερα κτηνοτρόφων - που είχαν εμπράγματο βάρος στην κύρια κατοικία τους.

Εξάλλου, θα υπάρξει άμεσα ολοκληρωμένη νομοθετική πρωτοβουλία από την κυβέρνηση για τη ρύθμιση των κόκκινων δανείων των αγροτών και των αγροτικών συνεταιρισμών (στην κατηγορία των οποίων εντάσσεται και η πλειονότητα των κτηνοτρόφων), με στόχο η ρύθμιση να αρχίσει να υλοποιείται από το νέο έτος. Αναλυτικότερα:

A. Σχέδιο Νόμου

Για την επιτυχή διευθέτηση των δανειακών απαιτήσεων έναντι των αγροτών και των αγροτικών συνεταιρισμών, η οποία λειτουργεί ως δαμόκλεια σπάθη για τους αγρότες, όπως έχει ανακοινωθεί, επισημαίνονται τα κάτωθι:

Η ρύθμιση αφορά απαιτήσεις που ανέρχονται σε 3,8 δις ευρώ δανείων, περισσότερους από 750 αγροτικούς συνεταιρισμούς, και περίπου 21.000 αγρότες, ενώ είναι δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία αξίας άνω των 1,5 δις ευρώ.

Σε πρώτη φάση θα δημιουργηθεί ένα νέο πλαίσιο με δυνατότητα ανάθεσης της διαχείρισης μέρους ή συνόλου του χαρτοφυλακίου σε φορείς που έχουν αποδεδειγμένη εμπειρία χρηματοδότησης στον πρωτογενή τομέα.

Μέσω του πλαισίου αυτού, θα δίνεται η δυνατότητα επιμήκυνσης του χρόνου αποπληρωμής του δανείου και μείωσης επιτοκίου δανείων, ενώ παράλληλα θα προβλέπονται:

- η διαγραφή τόκων,
- η απομείωση του δανείου,
- η αναχρηματοδότηση του δανείου, αλλά και
- η μερική ή ολική διαγραφή αυτού.

Επιπλέον

- θα εισαχθεί η δυνατότητα της Τράπεζας της Ελλάδος να ορίζει συγκεκριμένους στόχους (ανακτήσεις- έξοδα) αλλά και συγκεκριμένο τρόπο διαχείρισης του χαρτοφυλακίου στο πλαίσιο επιχειρησιακού σχεδίου που καταρτίζεται.

- Θα ρυθμίζεται το ειδικότερο ζήτημα των απαιτήσεων των υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων έναντι αγροτών-αγροτικών συνεταιρισμών.

- Θα δίνεται δυνατότητα στον Ενιαίο Ειδικό Εκκαθαριστή, με την επωνυμία «ΡQH Ενιαία Ειδική Εκκαθάριση Α.Ε.», να μπορεί να καθορίζει τους όρους συμβιβασμού ή ρύθμισης και για περισσότερες από μια περιπτώσεις που θα έχουν ομοιόμορφα χαρακτηριστικά.

Β. Υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο -Εργαλεία

Δεν πρέπει, ωστόσο να παραβλέπεται το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο και τα εργαλεία που βρίσκονται ήδη στη διάθεση των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των αγροτών- κτηνοτρόφων ως προαναφέρθηκε. Ειδικότερα, στα πλαίσια του Ν. 4738/2020 βρίσκεται ήδη σε λειτουργία ηλεκτρονική πλατφόρμα ρύθμισης χρεών όλων των οφειλετών, συμπεριλαμβανομένων αγροτών και αγροτικών συνεταιρισμών.

Με τον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών του ν. 4738/2020, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, οι οφειλέτες (φυσικά και νομικά πρόσωπα) μπορούν με μια ενιαία αίτηση να ρυθμίσουν συνολικά, χωρίς προσφυγή στο δικαστήριο, τις οφειλές τους:

- προς το Δημόσιο (ΑΑΔΕ / ΔΟΥ) και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ / ΚΕΑΟ) σε έως 240 δόσεις
- προς τράπεζες και διαχειριστές δανείων σε έως 420 δόσεις.

Βασικό κομμάτι της ρύθμισης οφειλών αποτελεί και η μερική διαγραφή χρέους. Αφού ο οφειλέτης που εντάσσεται στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών δύναται να λάβει διαγραφή χρέους:

- προς το Δημόσιο έως 75% επί της βασικής οφειλής, καθώς και έως 95% επί των προσαυξήσεων.
- προς τις τράπεζες και διαχειριστές δανείων έως 80% επί της βασικής οφειλής, καθώς και έως 100% επί των τόκων.

Ωστόσο, θα πρέπει να πληρούνται όλοι οι κανόνες και προϋποθέσεις, όπως καθορίζονται από το Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, οι σημαντικότεροι εκ των οποίων είναι:

- να έχει πραγματική οικονομική αδυναμία, τόσο ο οφειλέτης όσο και οι συνοφειλέτες και εγγυητές του
- η εμπορική αξία της περιουσίας του οφειλέτη, των συνοφειλετών και των εγγυητών του να είναι μικρότερη του ύψους της οφειλής.

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα του νέου εξωδικαστικού μηχανισμού παράγει μια αυτόματη ρύθμιση οφειλών, βάσει της αξίας της περιουσίας και του διαθέσιμου εισοδήματος, μετά την κάλυψη των εύλογων και ανελαστικών δαπανών, του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών του. Εφόσον ο οφειλέτης επιθυμεί, δύναται να προβεί και σε μια διαπραγμάτευση με τους ιδιώτες πιστωτές, αξιοποιώντας τις υπηρεσίες ενός πιστοποιημένου διαμεσολαβητή, με σκοπό τη δημιουργία μιας προσωποποιημένης πρότασης ρύθμισης οφειλών. Μέσω της ρύθμισης των ανωτέρω οφειλών με ευνοϊκό και μακροπρόθεσμο τρόπο επιτυγχάνεται και η αναστολή των διαδικασιών αναγκαστικής

εκτέλεσης, όπως διαταγές πληρωμής, κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών, καθώς και δεσμεύσεις και πλειστηριασμοί στην κινητή και ακίνητη περιουσία του οφειλέτη.

Εάν κάποιος οφειλέτης αδυνατεί να εξυπηρετήσει μια μακροπρόθεσμη ρύθμιση οφειλών, τότε έχει τη δυνατότητα να προβεί σε πλήρη διαγραφή όλων των οφειλών, μέσω της διαδικασίας πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών, με σκοπό να λάβει τη 2η ευκαιρία του ν. 4738/2020. Σε αυτή την περίπτωση ρευστοποιείται η περιουσία του οφειλέτη, πλην της 1ης κατοικίας των ευάλωτων νοικοκυριών, η οποία αποκτάται από τον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων. Ο ως άνω Φορέας αποτελεί ζωτικό κομμάτι της λειτουργίας του πτωχευτικού νόμου, αποτελώντας το «καταφύγιο» για τους αδύναμους οφειλέτες που οδηγούνται σε πτώχευση ή σε αναγκαστική εκτέλεση.

Στο Νόμο 4738/2020 υφίστανται και ειδικές πρόνοιες Κρατικής στήριξης – μέριμνας της 1ης κατοικίας των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, όπως προσδιορίζονται στο α. 217 του ίδιου άνω ν. 4738/2020, τόσο στο στάδιο της ρύθμισης οφειλών, όσο και στο στάδιο της πτώχευσης του προσώπου και της απαλλαγής των οφειλών (τη λεγόμενη 2η ευκαιρία). Στην ομάδα των ευάλωτων, πέραν των Ατόμων με Αναπηρία, που έχουν συμπεριληφθεί με ειδική πρόβλεψη, μπορεί να συμπεριλαμβάνονται και αγρότες/ κτηνοτρόφοι, εφόσον πληρούνται τα οριζόμενα εκ του νόμου οικονομικά και περιουσιακά κριτήρια.

α). Στο στάδιο της ρύθμισης των οφειλών το ιδιαίτερα αξιοσημείωτο για τους ευάλωτους οφειλέτες/δανειολήπτες είναι ότι με τον πρόσφατα ψηφισθέντα ν. 5072/2023 (ΦΕΚ Α' 198/4-12-2023) εισάγονται ακόμη περισσότερες βελτιώσεις υπέρ αυτών, όπως είναι η τεκμαιρόμενη συναίνεση. Ειδικότερα, για οφειλέτες που πληρούν τα κριτήρια του ευάλωτου, σύμφωνα με τους όρους του νόμου και έχουν εκδώσει τη σχετική βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, τεκμαίρεται η συναίνεση του συνόλου των πιστωτών, επί της παραγόμενης αντιπρότασης πιστωτών, τόσο των χρηματοδοτικών φορέων, όσο και του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Στην περίπτωση αυτή, η πρόταση ρύθμισης που προκύπτει στη βάση της αντιπρότασης πιστωτών προσφέρεται μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας στον οφειλέτη, ο οποίος δύναται να την αποδεχθεί ή να την απορρίψει (άρθρο 66 ν.5072/2023). Με τον τρόπο αυτό σταματούν και τα αναγκαστικά μέτρα είσπραξης οφειλών από τους πιστωτές, συμπεριλαμβανομένων και των πλειστηριασμών.

Σε ό, τι αφορά τη μέριμνα προς τα Άτομα με Αναπηρία, κομβικής σημασίας είναι η πρόσφατη πρωτοβουλία, η οποία υλοποιήθηκε δυνάμει της τροποποίησης της παραγράφου 5 του άρθρου 225 του ν. 4738/2020 και της δημοσίευσης της υπό στοιχεία 106723 ΕΞ 2024 Απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Επικρατείας με τίτλο «Καθορισμός κριτηρίων χαρακτηρισμού ως «ευάλωτων» ατόμων με ειδικές

ανάγκες βάσει ποσοστού αναπηρίας, καθώς και εισοδηματικών και περιουσιακών κριτηρίων προκειμένου για την ένταξή τους στις πρόνοιες του ν. 4738/2020 για τους ευάλωτους οφειλέτες βάσει της παρ. 3 του άρθρου 14 καθώς και του Μέρους Δευτέρου του Βιβλίου Τρίτου ν. 4738/2020». (Β' 4337).

β). Στο στάδιο της πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών (2η ευκαιρία): εάν κάποιος ευάλωτος οφειλέτης αδυνατεί να εξυπηρετήσει μια μακροπρόθεσμη ρύθμιση οφειλών, τότε έχει τη δυνατότητα να προβεί σε πλήρη διαγραφή όλων των οφειλών, μέσω της διαδικασίας πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών, με σκοπό να λάβει τη 2η ευκαιρία. Σε αυτή την περίπτωση δεν ρευστοποιείται η 1η κατοικία των ευάλωτου, αλλά αυτή αποκτάται από έναν ιδιωτικό Φορέα, τον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων.

Μέχρι τη σύσταση του ως άνω Φορέα, με τα α. 13 επ. του ν. 4916/2022 (Α' 65) εισήχθη Πρόγραμμα Συνεισφοράς του Δημοσίου με ωφελούμενους ευάλωτους οφειλέτες (Ενδιάμεσο Πρόγραμμα). Το ως άνω Πρόγραμμα έχει ήδη εκκινήσει μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, που έχει αναπτυχθεί από την τ. Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, όπως διαπιστώθηκε με την υπ' αριθμ. 129295 ΕΞ 2022 Απόφαση της Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΦΕΚ Β' 4865/15-09-2022) από 15/09/2022.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Πρόγραμμα αυτό, το Δημόσιο συνεισφέρει στις δόσεις που είναι αναγκαίες για την αναστολή της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης που έχει εκκινήσει κατά της κύριας κατοικίας του ευάλωτου οφειλέτη ή της διαδικασίας εκποίησης της κατοικίας αυτής στο πλαίσιο της πτώχευσης του ευάλωτου οφειλέτη:

Τα βασικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Κρατική επιδότηση της δόσης του στεγαστικού δανείου των ευάλωτων οφειλετών
- Κρατική επιδότηση από 70 έως 210 ευρώ μηνιαίως
- Κρατική επιδότηση μηνιαίας δόσης δανείων για 15 μήνες
- Αναστολή μέτρων των πιστωτών (π.χ. κατασχέσεις, πλειστηριασμοί και εξώσεις)

Σύμφωνα με εκθέσεις προόδου που συντάσσονται από τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους ήδη συνολικά, μέχρι τέλος Οκτωβρίου του 2024 έχουν πραγματοποιηθεί 25.551 επιτυχείς ρυθμίσεις οφειλών που αντιστοιχούν σε 8,5 δισ. ευρώ αρχικών οφειλών, εκ των οποίων τα 5,3 δισ ευρώ αντιστοιχούν σε διμερείς ρυθμίσεις (ρυθμίσεις με πιστωτές του Δημοσίου) και 3,2 δισ ευρώ σε πολυμερείς. Ο μέσος όρος μηνιαίων ρυθμίσεων του τελευταίου εξαμήνου αγγίζει τις 1470. Σε πολύ υψηλά επίπεδα βρίσκονται και οι νέες εκκινήσεις αιτήσεων στην πλατφόρμα όπως και οι οριστικές υποβολές μηνιαίως (μ.ό. εξαμήνου περίπου 5000 και 3000 αντιστοίχως).

Οι απορρίψεις των οφειλετών κυμάνθηκαν κατά τον Οκτώβριο σε: • 24% στις πολυμερείς • 21%

στις διμερείς ενώ, το ποσοστό εγκρισιμότητας των ρυθμίσεων, στα πλαίσια της πλατφόρμας του εξωδικαστικού μηχανισμού από τους χρηματοδοτικούς φορείς βρίσκεται στο 68%, και παρουσιάζεται και ονομαστικά παρέχοντας πλήρη πληροφόρηση ανά φορέα.

Επιπλέον, αναφορικά με τη νέα νομοθέτηση για υποχρεωτικότητα αποδοχής από τους Χ.Φ. στις αιτήσεις ευάλωτων:

- υπάρχουν στην πλατφόρμα 4494 αιτήσεις ευάλωτων εκ των οποίων οι 2585 ολοκληρωμένες (1820 επιτυχείς και 765 μη-επιτυχείς)
- Η πλειοψηφία των μη-επιτυχών είναι απορρίψεις οφειλετών, καθώς οι Χ.Φ. και το Δημόσιο απορρίπτουν μόνο σε περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής

Γ. Τέλος υπενθυμίζεται ότι στο πλαίσιο ρύθμισης οφειλών προς χρηματοδοτικούς φορείς, οι πολίτες δύνανται να χρησιμοποιήσουν και το θεσμικό εργαλείο ρύθμισης του Κώδικα Δεοντολογίας. Το θεσμικό πλαίσιο του Κώδικα Δεοντολογίας καθορίζεται από τον Νόμο 4224/2013, το άρθρο 39 του Ν. 4818/2021 και την σχετική απόφαση ΕΠΑΘ 195/1/29.7.2016 της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ) και αποτελεί ένα θεσμοθετημένο πλαίσιο εξωδικαστικής επίλυσης από την 01.01.2015 και εφεξής. Με αυτόν θεσπίζονται οι γενικές αρχές συμπεριφοράς και υιοθετούνται βέλτιστες πρακτικές, οι οποίες έχουν ως στόχο την ενίσχυση του κλίματος εμπιστοσύνης, την αμοιβαία δέσμευση και την ανταλλαγή της αναγκαίας πληροφόρησης μεταξύ δανειολήπτη και ιδρύματος, προκειμένου κάθε πλευρά να είναι σε θέση να σταθμίσει τα οφέλη ή τις συνέπειες εναλλακτικών λύσεων εξυπηρέτησης (λύσεις ρύθμισης) ή οριστικού διακανονισμού (λύσεις οριστικής διευθέτησης) και λαμβάνεται ειδική μέριμνα για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, για κοινωνικά ευπαθείς ομάδες και για περιπτώσεις δανείων με πολλαπλούς πιστωτές.

Οι λύσεις που παρέχει ο Κώδικας Δεοντολογίας μπορεί να είναι η προσωρινή ή η οριστική διευθέτηση των δανείων. Ως διευθέτηση δανείων νοείται μια λύση ρύθμισης οφειλών που δύναται να περιλαμβάνει για παράδειγμα την επιμήκυνση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου, τη μειωμένη δόση πληρωμής, την προσωρινή καταβολή μόνο τόκων, το διαχωρισμό της οφειλής, τη διαγραφή μέρους της συνολικής απαίτησης. Η σχετική αίτηση γίνεται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Κώδικα Δεοντολογίας (με χρήση κωδικών taxisnet) προς έναν μόνο χρηματοδοτικό φορέα ανά αίτηση, σύμφωνα με τις λειτουργικές προδιαγραφές που καθορίζονται στην ΚΥΑ αριθμ. 145947 ΕΞ 2023 Β. 5909/10.10.2023.

Εν κατακλείδι, θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα

και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με αίσθημα ευθύνης, ορθολογισμού και αλληλεγγύης μετέχει των κρίσιμων εξελίξεων και συμβάλλει με συνέπεια στο έργο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αξιοποιώντας ιδίως την εμπειρία της στη λειτουργία των νομοθετικών εργαλείων ρύθμισης οφειλών, καταθέτοντας τη γνώση της για θεσμική ευελιξία και αντικειμενική αναγνώριση της οικονομικής αδυναμίας των πολιτών στο πλαίσιο των ρυθμίσεων οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας και τους περιορισμούς των οδηγιών και κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση